ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 5.10.2021 г.
COM(2021) 606 final

2021/0314 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2429 за даване на разрешение на Латвия да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

Съгласно член 395, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност („Директивата за ДДС“[1]) Съветът, като действа с единодушие по предложение на Комисията, може да разреши на всяка държава членка да въведе специални мерки за дерогация от разпоредбите на посочената директива, за да се опрости процедурата за начисляване на ДДС или за да се предотвратят определени форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци.

С писмо, заведено в Комисията на 21 април 2021 г., Латвия поиска разрешение да продължи да прилага мярка за дерогация от общите принципи, уреждащи правото на приспадане на ДДС върху получени доставки във връзка с разходите за някои леки пътнически автомобили, които не се използват изцяло за целите на стопанската дейност. Заедно с искането за удължаване Латвия представи доклад, който включва преглед на процента, предвиден за ограничаването на правото на приспадане.

В съответствие с член 395, параграф 2 от Директивата за ДДС с писма от 10 юни 2021 г. Комисията информира останалите държави членки за отправеното от Латвия искане. С писмо от 14 юни 2021 г. Комисията уведоми Латвия, че разполага с цялата информация, необходима за разглеждане на искането.

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Съгласно членове 168 и 168а от Директивата за ДДС данъчно задълженото лице има правото да приспадне ДДС, начислен при покупки, извършени за целите на облагаеми сделки. В член 26, параграф 1, буква а) от посочената директива се съдържа изискване да се начисли ДДС, ако стоки, представляващи част от стопанските активи, се използват за лични нужди на данъчно задълженото лице или на неговия персонал, или по-общо за цели, различни от стопанската му дейност, когато дължимият за тези стоки ДДС подлежи на изцяло или частично приспадане. Тази система позволява възстановяването на първоначално приспаднатия ДДС във връзка с употребата за лични нужди.

По отношение на леките автомобили тя се прилага трудно – най-вече поради факта, че е трудно да се определи границата между употребата за лични нужди и употребата за целите на стопанската дейност. Когато се води отчетност, нейното поддържане и проверка представлява допълнителна тежест за стопанските субекти и за администрацията.

Съгласно член 395 от Директивата за ДДС държавите членки могат да прилагат с разрешение от Съвета мерки за дерогация от разпоредбите на Директивата за ДДС с цел да опростят процедурата за събиране на ДДС или да предотвратят някои форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци.

Понастоящем въз основа на Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2429 на Съвета[2] на Латвия е разрешено да ограничи до 50 % правото на приспадане на ДДС, платен върху покупката, лизинга, вътреобщностното придобиване и вноса на определени леки

---

[1] ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

[2] Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2429 на Съвета от 10 декември 2015 г. за даване на разрешение на Латвия да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 334, 22.12.2015 г., стр. 15—17).

пътнически автомобили и върху разходите, свързани с поддръжката, ремонта и горивото за такива автомобили, когато тези леки пътнически автомобили не се използват изцяло за целите на стопанската дейност. Специалната мярка също така освобождава данъчно задължените лица от изискването да третират като доставка на услуги употребата за нестопански цели на такива леки пътнически автомобили. Специалната мярка обхваща леките пътнически автомобили с допустима максимална маса до 3 500 килограма и с не повече от осем места за сядане без мястото на водача. Леките пътнически автомобили, които се използват за някои специфични дейности, са изключени от ограничението на правото за приспадане и се третират съгласно общите правила; към тях спадат: автомобилите, закупени за препродажба, отдаване под наем или на лизинг; автомобилите, използвани за превоз на пътници (например таксита) или стоки; автомобилите, използвани за обучение на водачи на моторни превозни средства; автомобилите, използвани за охранителни услуги или спешна помощ; автомобилите, използвани като демонстрационно превозно средство при продажба на автомобили. С Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1921 на Съвета[3] срокът на действие на Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2429 на Съвета беше удължен до 31 декември 2021 г.

Настоящото искане на Латвия за допълнително удължаване на срока на действие на специалната мярка има същите основания като представените в предходните искания. Искането е придружено от доклад, включващ преглед на процентното ограничение, прилагано спрямо правото на приспадане на ДДС, както се изисква по силата на член 6, параграф 2 от Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2429 на Съвета. Латвия счита, че условията за прилагане на специалната мярка продължават да са налице и че прилаганото ограничение от 50 % остава подходящо.

Латвия потвърждава, че специалната мярка позволява административната тежест за данъкоплатците и данъчната администрация да бъде облекчена и ограничава измамите с ДДС чрез неправилно водене на отчетност за пътуванията, извършени във връзка със стопанската дейност, и чрез неправилно попълнени справка-декларации за ДДС. Според данните, предоставени от Латвия, през 2019 г. микропредприятията и МСП са представлявали почти 99,7 % от икономически активните предприятия, което усложнява задачата на данъчните органи при проверката на употребата на леките пътнически автомобили за лични нужди. Към 1 януари 2021 г. общият брой на регистрираните търговци в Латвия с един или два леки пътнически автомобила е бил 21 739 или 82 % от всички регистрирани търговци, регистрирали леки пътнически автомобили. Тъй като микропредприятията и МСП съставляват 99,7 % от всички оператори, Латвия твърди, че по-голямата част от леките пътнически автомобили се използват за лични нужди. Според предоставените данни през 2020 г. 87,6 % от всички леки пътнически автомобили, принадлежащи на регистрирани търговци, са били използвани не само за целите на стопанската дейност, но и за лични нужди.

Предвид благоприятното въздействие на специалната мярка върху административната тежест за данъкоплатците и данъчните органи се предлага мярката да бъде разрешена за допълнителен ограничен период — до 31 декември 2024 г. Всяко искане за удължаване на срока следва да се придружава от доклад, който включва преглед на

[3] Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1921 на Съвета от 4 декември 2018 г. за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2429 за даване на разрешение на Латвия да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 311, 7.12.2018 г., стр. 36—37).

прилаганото процентно ограничение, и следва да бъде изпратено на Комисията до 31 март 2024 г.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Подобни дерогации във връзка с правото на приспадане са били предоставяни на други държави членки (Естония[4], Унгария[5], Хърватия[6], Полша[7], Италия[8] и Румъния[9]).

Съгласно член 176 от Директивата за ДДС Съветът определя разходите, по отношение на които ДДС не подлежи на приспадане. Дотогава той разрешава на държавите членки да продължат да прилагат изключенията, които са били в сила на 1 януари 1979 г. Следователно има известен брой клаузи за изчакване, които ограничават правото на приспадане на ДДС във връзка с леките пътнически автомобили.

Независимо от предходните инициативи за определяне на правила относно категориите разходи, върху които може да бъде наложено ограничение на правото на приспадане[10], такава дерогация е подходяща до постигането на хармонизация на въпросните правила на равнището на ЕС.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Член 395 от Директивата за ДДС.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Като се има предвид разпоредбата от Директивата за ДДС, на която се основава предложението, принципът на субсидиарност не се прилага.

---

4 Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1854 на Съвета от 10 октомври 2017 г. за изменение на Решение за изпълнение 2014/797/ЕС за даване на разрешение на Република Естония да прилага мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 265, 14.10.2017 г., стр. 17—18).

5 Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1493 на Съвета от 2 октомври 2018 г. за даване на разрешение на Унгария да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 252, 8.10.2018 г., стр. 44—46).

6 Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1994 на Съвета от 11 декември 2018 г. за предоставяне на разрешение на Хърватия да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 320, 17.12.2018 г., стр. 35—37).

7 Решение за изпълнение (ЕС) 2019/1594 на Съвета от 24 септември 2019 г. за изменение на Решение за изпълнение 2013/805/ЕС за предоставяне на разрешение на Република Полша да въведе мерки за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 248, 27.9.2019 г., стр. 71—72).

8 Решение за изпълнение (ЕС) 2019/2138 на Съвета от 5 декември 2019 г. за изменение на Решение 2007/441/ЕО за упълномощаване на Италианската република да прилага мерки за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 324, 13.12.2019 г., стр. 7—8).

9 Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1262 на Съвета от 4 септември 2020 г. за изменение на Решение за изпълнение 2012/232/ЕС за даване на разрешение на Румъния да прилага мерки за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 296, 10.9.2020 г., стр. 6).

10 COM(2004) 728 окончателен: Предложение за Директива на Съвета за изменение на Директива 77/388/ЕИО с цел опростяване на задълженията, свързани с данъка върху добавената стойност (ОВ C 24, 29.1.2005 г., стр. 10), оттеглено на 21 май 2014 г. (ОВ C 153, 21. 5. 2014 г., стр. 3).

- **Пропорционалност**

Решението се отнася до разрешение, дадено на държава членка по нейно искане, и не представлява задължение.

Предвид ограничения обхват на дерогацията специалната мярка е пропорционална на преследваната цел, а именно опростяване на процедурата за събиране на данъка и предотвратяване на някои форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци. По-конкретно, като се има предвид вероятността стопанските субекти да не декларират изцяло задълженията си, както и административната тежест, която представлява за данъчните органи проверката на изминатите километри, ограничението от 50 % ще опрости събирането на ДДС и ще предотврати отклонението от данъчно облагане вследствие, наред с другото, на неправилното водене на отчетност и неправилно попълнените справка-декларации за ДДС.

- **Избор на инструмент**

Предлаган инструмент: решение за изпълнение на Съвета.

В съответствие с член 395 от Директивата за ДДС дерогация от общите разпоредби за ДДС е възможна единствено след като Съветът, действащ с единодушие по предложение на Комисията, е дал своето разрешение. Решението за изпълнение на Съвета е най-подходящият инструмент, тъй като негов адресат може да бъде отделна държава членка.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Настоящото предложение се основава на искане, отправено от Латвия, и засяга само тази държава членка.

Не бяха необходими външни експертни становища.

- **Оценка на въздействието**

Предложението има за цел да се опрости процедурата за облагане с данъка чрез премахването на необходимостта данъчно задължените лица да водят отчетност за употребата за лични нужди на определените леки пътнически автомобили, като в същото време се предотврати отклонението от данъчно облагане чрез неправилно водене на отчетност. Поради това предложената мярка има потенциално положително въздействие както върху стопанските субекти, така и върху данъчните администрации. Латвия е оценила това решение като подходяща мярка, сравнима с други минали и прилагани понастоящем дерогации.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма да окаже отрицателно въздействие върху собствените ресурси на Съюза, формирани от ДДС.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

Предложението е ограничено във времето и включва клауза за изтичане на срока на действие на 31 декември 2024 г.

В случай че Латвия сметне за необходимо срокът на действие на специалната мярката да бъде удължен и след 2024 г., тя следва най-късно до 31 март 2024 г. да представи на Комисията искане за удължаване, придружено от доклад, който включва преглед на процентното ограничение.

2021/0314 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2429 за даване на разрешение на Латвия да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност[1], и по-специално член 395, параграф 1, първа алинея от нея,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) В членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО е установено правото на данъчно задължените лица да приспадат данъка върху добавената стойност (ДДС), начислен върху получените от тях доставки на стоки и услуги, които се използват за целите на техните облагаеми сделки. Съгласно член 26, параграф 1, буква а) от същата директива употребата на стопански активи за личните нужди на данъчно задължените лица или за нуждите на техния персонал, или по-общо за цели, различни от стопанската дейност на лицата, трябва се третира като възмездна доставка на услуги.

(2) С Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2429 на Съвета[2] на Латвия бе разрешено да ограничи до 50 % правото на приспадане от ДДС върху покупката, лизинга, вътреобщностното придобиване и вноса на леки пътнически автомобили с допустима максимална маса до 3 500 килограма и с не повече от осем места за сядане без мястото на водача, както и върху разходите, свързани с поддръжката, ремонта и горивото на такива автомобили, до 31 декември 2018 г. Разрешението също така освобождава данъчно задължените лица от изискването да третират като доставка на услуги употребата за нестопански цели на такива леки пътнически автомобили.

[1] ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

[2] Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2429 на Съвета от 10 декември 2015 г. за даване на разрешение на Латвия да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 334, 22.12.2015 г., стр. 15).

(3) С Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1921 на Съвета[3] срокът на действие на Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2429 на Съвета беше удължен до 31 декември 2021 г.

(4) С писмо от 21 април 2021 г. Латвия подаде искане (наречено по-долу „искането“) до Комисията да продължи да прилага специалната мярка за дерогация от член 26, параграф 1), буква а) и от членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО, за да ограничи правото на приспадане във връзка с разходите за някои леки пътнически автомобили, които не се използват изцяло за целите на стопанската дейност.

(5) В съответствие с член 395, параграф 2, втора алинея от Директива 2006/112/ЕО, с писма от 10 юни 2021 г. Комисията препрати искането до останалите държави членки. С писмо от 14 юни 2021 г. Комисията уведоми Латвия, че разполага с цялата информация, която смята за необходима за разглеждане на искането.

(6) Съобразно изискването в член 6, параграф 2 от Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2429 Латвия представи доклад, включващ преглед на процентното ограничение, определено за приспадането на ДДС. Въз основа на наличната в момента информация, а именно опита от данъчни ревизии и статистически данни относно употребата за лични нужди на леки пътнически автомобили, Латвия твърди, че ограничението от 50 % продължава да е обосновано и целесъобразно.

(7) Предвид благоприятното въздействие на специалната мярка върху административната тежест за данъкоплатците и данъчните органи, на Латвия следва да бъде разрешено да продължи да прилага специалната мярка.

(8) Удължаването на срока на прилагане на специалната мярка следва да се ограничи във времето, за да може да се направи оценка на ефективността ѝ и на подходящото процентно ограничение.

(9) В случай че Латвия прецени, че е необходимо допълнително удължаване на срока на прилагане на специалната мярка след 2024 г., тя следва в срок до 31 март 2024 г. да представи на Комисията искане за удължаване, придружено от доклад, който включва преглед на приложеното процентно ограничение.

(10) Специалната мярка ще има незначително отражение върху общия размер на данъчните приходи, събирани на етапа на крайно потребление, и няма да окаже отрицателно въздействие върху собствените ресурси на Съюза, формирани от ДДС.

(11) Поради това Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2429 следва да бъде съответно изменено,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Член 6 от Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2429 се заменя със следното:

„*Член 6*

[3] Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1921 на Съвета от 4 декември 2018 г. за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2429 за даване на разрешение на Латвия да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 311, 7.12.2018 г., стр. 36).

1. Настоящото решение се прилага от 1 януари 2016 г. Срокът на действието му изтича на 31 декември 2024 г.

2. Всяко искане за удължаване на срока на разрешението, предвидено в настоящото решение, се представя на Комисията в срок до 31 март 2024 г. и се придружава от доклад, който включва преглед на процентното ограничение, определено в член 1.“.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Република Латвия.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател